

Més comes

Sí, sovint trobem a faltar comes, encara que no sempre ens sigui fàcil de precisar si caldria que n'hi hagués o bé fóra millor de prescindir-ne. Vet aquí, però, unes frases que hem anotat en els diàlegs d'unes narracions per a nois i noies publicades més o menys recentment: *Que n'ets de ruc. Bromes dieu? Uns covards és el que sou. Tu això no ho pots comprendre. Què hi fas aquí tota sola? Que no t'ha regalat res l'avi? Però on és ara? I què va fer la Marta? Qui és aquest vailet?* Totes aquestes frases, segons l'escriptura, és a dir, sense cap coma, s'han de llegir amb una entonació estranya a la nostra elocució, que hi exigeix una pausa anàloga a la cesura de certes formes mètriques o estròfiques. És una pausa que entenem que caldria marcar, necessàriament, amb les comes següents: *Que n'ets, de ruc! Bromes, dieu? Uns covards, és el que sou. Tu, això, no ho pots comprendre. Què hi fas, aquí, tota sola? Que no t'ha regalat res, l'avi? Però on és, ara? I què va fer, la Marta? Qui és, aquest vailet?*

Caldria remarcar que, en alguns d'aquests exemples, com *Que n'ets, de ruc!* o com *Tu, això,*

no ho pots comprendre, hi ha unes duplicacions de complements, *en (n')* i *de ruc*, i *això* i *ho*, respectivament, que es justifiquen precisament perquè són pròpies de l'estil familiar o emfàtic, cosa que cal indicar imprescindiblement amb l'ús de les comes. Però encara que en la major part dels altres exemples no hi hagi cap duplicació sintàctica, tots ells són d'aquest mateix estil familiar o emfàtic, si es vol, de la llengua col·loquial: recordem que hem dit que són exemples extrets dels diàlegs d'obres narratives. En tots ells, per tant, l'ús d'una coma (o de dues) és també imprescindible.

Escriure els diàlegs d'una narració en llenguatge correcte i, alhora, desproveïts d'afectació i encarcament exigeix algunes vegades, en l'estat actual de la llengua, de fer alguns equilibris; si més no, de no desdenyar cap dels recursos que la mateixa llengua ofereix. I no és pas certament desdenyable el d'una bona puntuació, reflex fidel d'un aspecte de la llengua real o col·loquial, de la llengua viva. Encara hi ha més a dir, però. La nostra entonació peculiar també corre perill. Actors i locutors acastellanats atempten contra ella sovint. Això ens ha d'induir a intentar defensar-la per tots els mitjans, incloent-hi un ús rigorós de la puntuació, que és el seu reflex gràfic.